

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 92 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 39 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 74 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายจากผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 39 โรงเรียน ตามสัดส่วนของผู้บริหารแต่ละโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด 74 คน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 303)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ให้ผู้บริหารประเมินตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert, 1993 : 247) ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูงมาก
- 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูง

- 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับต่ำ
- 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับต่ำมาก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อดำเนินการ
2. สร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 44 ข้อ ประกอบด้วย
 - 2.1 การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
 - 2.2 การสร้างแรงบันดาลใจ
 - 2.3 การกระตุ้นการใช้ปัญญา
 - 2.4 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
3. นำข้อความที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จสมบูรณ์แล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความและจุดประสงค์ในการประเมินภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 64 - 65)
4. นำแบบสอบถามเพื่อประเมินตนเองไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.43 - 0.92 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม
5. นำข้อความที่คัดเลือกได้ในข้อ 4 มาสร้างเป็นแบบประเมินจำนวน 40 ข้อ แล้วนำข้อมูลหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ 0.97 (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99)
6. นำแบบประเมินที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง โดยขอใช้ข้อมูลจากผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยส่งสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินแต่ละฉบับ
2. วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูงมาก

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูง

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับต่ำมาก

3. วิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจาก ตารางเทียบเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยใช้หลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554 : 149)

3.1 น้ำหนักคะแนนเต็ม 0.50 คะแนน (ตัวบ่งชี้ที่ 1.1, 1.2)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 0.50 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
0.45 - 0.50	5	ดีเยี่ยม
0.38 - 0.44	4	ดีมาก
0.30 - 0.37	3	ดี
0.25 - 0.29	2	พอใช้
0.00 - 0.24	1	ปรับปรุง

3.2 น้ำหนักคะแนนเต็ม 1.00 คะแนน (ตัวบ่งชี้ที่ 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.2, 2.3, 2.4, 3.2, 3.3, 3.4, 4.2, 4.3, 4.4, 6.2, 6.3, 6.4)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 1.00 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
0.90 - 1.00	5	ดีเยี่ยม
0.75 - 0.89	4	ดีมาก
0.60 - 0.74	3	ดี
0.50 - 0.59	2	พอใช้
0.00 - 0.49	1	ปรับปรุง

3.3 น้ำหนักคะแนนเต็ม 1.00 คะแนน (ตัวบ่งชี้ที่ 5.1, 5.2, 5.4)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 1.00 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
1.00	5	ดีเยี่ยม
0.80	4	ดีมาก
0.60	3	ดี
0.40	2	พอใช้
0.20	1	ปรับปรุง

3.4 น้ำหนักคะแนนเต็ม 2.00 คะแนน (ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 3.1, 4.1, 6.1)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 2.00 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
1.80 - 2.00	5	ดีเยี่ยม
1.50 - 1.79	4	ดีมาก
1.20 - 1.49	3	ดี
1.00 - 1.19	2	พอใช้
0.00 - 0.99	1	ปรับปรุง

3.5 น้ำหนักคะแนนเต็ม 2.00 คะแนน (ตัวบ่งชี้ที่ 5.3)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 2.00 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
2.00	5	ดีเยี่ยม
1.60	4	ดีมาก
1.20	3	ดี
0.80	2	พอใช้
0.40	1	ปรับปรุง

3.6 น้ำหนักคะแนนเต็ม 5.00 คะแนน (มาตรฐานที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 5.00 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
4.50 - 5.00	5	ดีเยี่ยม
3.79 - 4.49	4	ดีมาก
3.00 - 3.74	3	ดี
2.50 - 2.99	2	พอใช้
0.00 - 2.49	1	ปรับปรุง

3.7 น้ำหนักคะแนนเต็ม 30 คะแนน (มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 30 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
27.00 - 30.00	5	ดีเยี่ยม
22.50 - 26.99	4	ดีมาก
18.00 - 22.49	3	ดี
15.00 - 17.99	2	พอใช้
0.00 - 14.99	1	ปรับปรุง

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และใช้เกณฑ์การแปลความหมายระดับของความสัมพัทธ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2550 : 314)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.91 - 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.71 - 0.90	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.31 - 0.70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.01 - 0.30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

5. วิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ สมการถดถอยอย่างง่าย โดยใช้สูตรดังนี้ (ประกายรัตน์ สุวรรณ. 2555 : 346)

$$Y = b_0 + b_1 X$$

เมื่อ Y คือ	ค่าประมาณของ Y ที่ได้จากการถดถอย
b_0 คือ	ค่าประมาณของ β_0 ซึ่งก็คือระยะตัดแกน Y ของเส้นถดถอยที่ประมาณขึ้นมา
b_1 คือ	ค่าประมาณของ β_1 ซึ่งก็คือความชันของเส้นตรงที่ประมาณขึ้นมา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบสอบถาม เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก

3. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

ใช้ t-test เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์

การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี